

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 499/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, Štefánikova 40, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 787/2017, Ex 1790/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice

II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Er 787/2017 a u súdneho exekútora pod sp. zn. Ex 1790/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ je oprávneným z exekúcie na splnenie povinnosti nepeňažnej povahy uskutočnením prác a výkonov povinného subjektu. Exekučným titulom je vykonateľný rozsudok okresného súdu č. k. 42 C 173/2013-183 z 24. októbra 2016. Exekučné konanie začalo návrhom sťažovateľa (oprávneného) zo 7. februára 2017 a poverenie na vykonanie exekúcie vydal okresný súd 21. februára 2017.

3. V sťažnosti sťažovateľ k veci uvádza:

«Navrhovateľ sa žalobou domáhal voči [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] uloženia povinnosti na vlastné náklady odstrániť oplotenie vrátane betónového múrika nachádzajúce sa na pozemkoch navrhovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zapísaných na [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], okres Košice IV. Okresný súd Košice II žalobnému návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu a rozsudkom č.k. 42 C/173/2013-183 zo dňa 24.10.2016 túto povinnosť [REDAKOVANÉ] uložil a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2016 a vykonateľnosť dňa 14.1.2017.

Vzhľadom k tomu, že pani [REDAKOVANÉ] nepristúpila k splneniu tejto povinnosti uloženej rozsudkom súdu prvej inštancie, navrhovateľ bol nútený podať návrh na vykonanie exekúcie. Exekútorský úrad Košice exekútorky [REDAKOVANÉ] vydal dňa 29.3.2017 Upovedomenie o začatí exekúcie uskutočnením prác a výkonov Ex 1790/2017 a to na splnenie povinnosti nepeňažnej povahy uloženej p. [REDAKOVANÉ] citovaným rozsudkom súdu prvej inštancie. Voči vedenej exekúcii podala [REDAKOVANÉ] podaním zo dňa 12.4.2017 námietky, ktoré boli do podateľne exekútorského úradu doručené dňa 13.4.2017 a súdny exekútor ich doručil súdu (odporcovi) bezodkladne dňa 18.4.2017.

Okresný súd Košice II zaslal výzvu navrhovateľovi aby sa k týmto námietkam vyjadril až podaním zo dňa 3.8.2017, ktoré bolo navrhovateľovi doručené dňa 9.8.2017, teda takmer po 4 mesiacoch od ich doručenia povinnou. Na námietky reagoval navrhovateľ podaním zo dňa 16.8.2017, ktoré súdu doručil dňa 21.8.2017. Podaním zo dňa 8.11.2017, ktoré bolo

súdu doručené dňa 9.11.2017 navrhovateľ urgoval súd o vydanie rozhodnutia na tieto námietky a to aj vzhľadom na ustanovenie § 243h ods. 1 a § 50 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017 v zmysle ktorých exekučný súd má povinnosť o námietkach rozhodnúť v lehote 60 dní od ich doručenia.

Povinná [REDAKOVANÉ] neskôr podala ďalší návrh a to návrh na zastavenie exekúcie podaním zo dňa 27.6.2017, ktorý súdna exekútorka doručila na exekučný súd dňa 24.7.2017 a Okresný súd Košice II ho zaslal navrhovateľovi spolu s výzvou súdu zo dňa 19.10.2017, ktoré bolo navrhovateľovi doručené dňa 24.11.2017, teda takmer po 4 mesiacoch od ich doručenia súdu! K návrhu na zastavenie exekúcie sa navrhovateľ vyjadril svojim podaním zo dňa 29.11.2017, ktoré bolo súdu doručené dňa 1.12.2017.

Do dnešného dňa odporca ako príslušný exekučný súd nerozhodol ani o námietkach povinnej [REDAKOVANÉ] proti exekúcii ani o návrhu na zastavenie exekúcie ktoré podala povinná [REDAKOVANÉ]. Táto skutočnosť bráni exekútorke vo výkone exekúcie v prospech navrhovateľa ako oprávneného. Pritom Exekučný poriadok stanovuje lehoty v ktorých musí exekučný súd o takýchto návrhoch rozhodnúť a v tomto prípade odporca zjavne v zákonných lehotách nekonal a doposiaľ ani nekoná!

Navrhovateľ sa preto podaním zo dňa 13.2.2018 obrátil na predsedu Okresného súdu Košice II so sťažnosťou na prieťahy v tomto exekučnom konaní.

Navrhovateľovi bola doručená odpoveď predsedu Okresného súdu Košice II zo dňa 27.3.2018, Spr. 40/2018 na sťažnosť navrhovateľa, v ktorej okrem iného bolo uvedené: „Po oboznámení sa s obsahom spisu Vám oznamujem, že Vašu sťažnosť pokladám za dôvodnú, pretože doteraz nebolo rozhodnuté o námietkach povinnej proti exekúcii a návrhu na zastavenie exekúcie. Vo veci sa vykonávali procesné úkony potrebné na rozhodnutie naposledy dňa 6.12.2017 a dňa 22.3.2017. Prieťahy v konaní sú však dané objektívne, nadmerným počtom vecí v jednotlivých súdnych oddeleniach, čo neumožňuje vykonávať v konaniach úkony plynule a v primeraných lehotách. Plynulosť konania budem sledovať do právoplatnosti rozhodnutí o námietkach povinnej a návrhu na zastavenie exekúcie.“

Aj napriek tejto odpovedi predsedu súdu nebolo do dnešného dňa navrhovateľovi doručené rozhodnutie súdu, ktorým by rozhodol o podaných námietkach povinnej voči exekúcii a návrhu povinnej na zastavenie exekúcie. Pritom nejde po právnej a skutkovej stránke o zložité rozhodnutie.»

4 . Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nálezh:

„Základné právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom odporcu – Okresného súdu Košice II v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 35 Er/787/2017, Ex 1790/2017 porušené.

Okresnému súdu Košice II prikazuje, aby v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 35 Er/787/2017, Ex 1790/2017 konal bez zbytočných prietahov.

Navrhovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- EUR, ktoré je mu Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca - Okresný súd Košice II je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 390,50 EUR za 2 úkony právnych služieb (príprava a prevzatie zastúpenia, spísanie podania na súd – sťažnosti, 2x režijný paušál) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Kucharčíka, advokáta, Štefánikova 40, Košice v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva postupom okresného súdu tým, že okresný súd vykazuje prieťahy v napadnutom konaní, jednotlivé úkony vykonáva vo výrazných časových odstupoch, a tiež tým, že zatiaľ nerozhodol o návrhu povinnej na zastavenie exekúcie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

10. Účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vymedzil ústavný súd vo svojej skoršej judikatúre tak, že „účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je príkazom pre všetky štátne orgány na také konanie, ktoré vytvára právnu istotu pre subjekty práva. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zákonodarca zabezpečuje prostredníctvom procesnoprávnych inštitútov, ktoré sú štátne orgány vrátane všeobecných súdov povinné efektívne a vecne správne využívať.

11. Ústavný súd pri posudzovaní otázky, či v namietanom konaní dochádza k prieťahom v konaní, skúma každé namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Akcentuje pritom tri základné kritériá v súvislosti s namietanými prieťahmi v konaní pred všeobecnými súdmi: zložitnosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (porov. napr. I. ÚS 3/00 alebo

I. ÚS 7/02). Medzi kritériá, na ktoré ústavný súd tiež prihliada pri svojom rozhodovaní, patrí aj predmet sporu v posudzovanom konaní a význam sporu pre sťažovateľa (porov. napr. II. ÚS 32/02 alebo I. ÚS 19/00). Napokon ústavný súd taktiež prihliada v konkrétnom prípade na čas trvania konania (porov. napr. I. ÚS 92/97), resp. na celkovú dĺžku konania (porov. napr. III. ÚS 123/02).

12. Ústavný súd v konaní zohľadňuje aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a vo vzťahu k právu na prejednanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) skúma primeranosť lehoty (reasonable time) konania v rámci konkrétnych okolností prípadu, aplikujúc pritom štyri základné kritériá pre posúdenie primeranosti danej lehoty: zložitosť veci, správanie sťažovateľa, postup štátnych orgánov a význam sporu pre sťažovateľa (pozri napr. *Sürmeli v. Nemecko*, č. 75529/01, rozhodnutie ESLP z 8. 6. 2006, bod 128; *Frydlender v. Francúzsko*, č. 30979/96, rozhodnutie ESLP z 27. 6. 2000, bod 43).

13. Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. III. ÚS 91/04 alebo II. ÚS 129/06), a tiež, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (rovnaké závery ústavný súd vyslovil taktiež napr. v III. ÚS 199/02 alebo I. ÚS 57/01).

14. Ústavný súd preto napríklad v minulosti nepovažoval postup všeobecného súdu v sporovom konaní po uplynutí jedného roka od podania žaloby na tomto súde do podania sťažnosti ústavnému súdu za taký postup, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako prieťahy v konaní takej intenzity, ktorá by zakladala porušenie práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri IV. ÚS 147/04). Z najnovšej judikatúry možno odkázať na uznesenie

sp. zn. II. ÚS 715/2017, ktorým ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti sťažnosť na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, keďže ústavný súd vyhodnotil dĺžku nečinnosti súdu od 11. marca 2015 do 22. septembra 2017 (do podania sťažnosti ústavnému súdu), t. j. 30 mesiacov, ako dĺžku, ktorá nesignalizuje porušenie označeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

15. Prístup ústavného súdu nie je špecifickým ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru ESĽP. Medzi mnohými možno poukázať na viaceré rozhodnutia ESĽP, v zmysle ktorých ESĽP v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie ESĽP z 12. 10. 1992, body 20 – 21), alebo 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu k jej doplneniu) v rámci civilného konania (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie ESĽP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

16. Aplikujúc uvedené východiská na vec sťažovateľa, ústavný súd síce pripúšťa, že vo veci boli obdobia krátkodobej nečinnosti okresného súdu, napríklad obdobie od 12. apríla 2017 (podanie súdnej exekútorky obsahujúce námietky povinnej) do 3. augusta 2017 (zaslanie výzvy súdu oprávnenému na vyjadrenie), ďalej obdobie od návrhu povinnej na zastavenie exekúcie z 27. júna 2017 do 19. októbra 2017, keď okresný súd zaslal oprávnenému výzvu na vyjadrenie k tomuto návrhu, ako aj dlhšie obdobie od podania vyjadrenia oprávneného k návrhu na zastavenie exekúcie z 29. novembra 2017 do 3. júla 2018, teda podania sťažnosti na ústavnom súde, avšak uvedené obdobia ešte nemožno kvalifikovať ako prietahy dosahujúce takú intenzitu, ktorá by bola dôvodom na ich vyhodnotenie ako zbytočné a v nadväznosti na to by nebol ani dôvod na vyslovenie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

17. Zohľadniac sťažovateľom opísaný skutkový stav a ním uvádzaný prehľad úkonov v napadnutom konaní, charakter veci, posudzované kritériá v konaní o sťažnosti pre namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a svoju ustálenú judikatúru, ústavný súd konštatuje, že výsledné namietané obdobie nečinnosti okresného súdu v predmetnom konaní nemožno posúdiť ako prietahy takej intenzity, ktoré by zakladali porušenie sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

18. V súvislosti s tým, že predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní uznal sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú, ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už uviedol, že skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

19. Tento stav vedie ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov k záveru, že sťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní je zjavne neopodstatnená a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je potrebné ju odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti (priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania).

20. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti okresný súd v napadnutom konaní sp. zn. 35 Er 787/2017, Ex 1790/2017 konal s neodôvodnenými priet'ahmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2018